

О.М. КОВАЛЬОВА, В.М. ЛІСОВИЙ
С.І. ШЕВЧЕНКО, Т.В. ФРОЛОВА

ДОГЛЯД ЗА ХВОРІМИ

ПРАКТИКА



МЕДИЦИНА

ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ

ПРАКТИКА

ПІДРУЧНИК

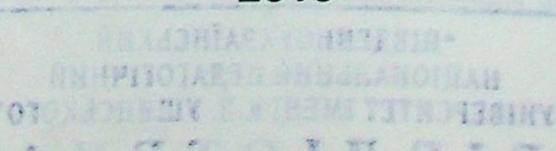
Третє видання,
виправлене

За редакцією
**О.М. КОВАЛЬОВОЇ, В.М. ЛІСОВОГО,
С.І. ШЕВЧЕНКА, Т.В. ФРОЛОВОЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Міністерством освіти і науки
України як підручник для студентів
вищих медичних навчальних
закладів III–IV рівнів акредитації

РЕКОМЕНДОВАНО
Міністерством охорони здоров'я
України як підручник для студентів
вищих медичних навчальних
закладів III–IV рівнів акредитації

КИЇВ
ВСВ «МЕДИЦИНА»
2015



УДК 616-083 (0758)

ББК 53.5я7

Д59



545367

Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів
III—IV рівнів акредитації (лист № 08.01-22/813 від 23.05.2009)

Рекомендовано Міністерством охорони здоров'я України
як підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів
III—IV рівнів акредитації (лист № 1/11.7783 від 13.08.2010)

Автори:

О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І. Шевченко, Т.В. Фролова, Ю.П. Гніденко, К.О. Красовська, О.В. Охапкіна, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова, М.А. Селезньов, В.І. Смирнова, І.Р. Синяєва, Н.Ф. Стенкова, І.І. Терещенкова, О.С. Циганенко, Р.С. Шевченко

У підручнику на сучасному науково-методичному рівні розглянуто основні питання особливостей догляду за хворими, його роль та організація у лікувальному процесі в умовах стаціонару.

У першому розділі розглянуто питання загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю, надано структурно-функціональну характеристику терапевтичного стаціонару та обов'язки його працівників, особливості санітарно-гігієнічного і протиепідемічного режимів, перелік медичної документації.

На сучасному методологічному рівні викладено принципи догляду за хворими з різною патологією та різного віку, за хворими з підвищеною температурою тіла. Розглянуто питання і алгоритм надання першої допомоги при невідкладних станах, запропоновано методику й техніку виконання найпростіших реанімаційних заходів. Okремо викладено питання щодо застосування основних видів лікарських засобів та найпростіших методів фізичної терапії, догляд за хворими під час проведення фізіотерапевтичних процедур.

Другий розділ присвячено догляду за хірургічними хворими, гігієні та роботі середнього медичного персоналу в умовах хірургічного відділення: операційній, перев'язувальній; питанням асептики й антисептики, стерилізації перев'язувального матеріалу, операційної білизни. Особлива увага приділяється підготовці хворих до операції та догляду в післяопераційний період. Okремо розглянуто питання десмургії, описано типові бинтові пов'язки на окремі частини тіла.

У третьому розділі вміщено матеріал із догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Розглянуто особливості гігієни новонароджених та дітей 1-го року життя, догляду за ними; догляду за дітьми з гарячкою; особливості уведення лікарських засобів; організацію харчування здорових дітей раннього віку.

Для студентів вищих медичних навчальних закладів III—IV рівнів акредитації.

Рецензенти:

545367

В.З. Нетяженко, чл.-кор. АМН України, д-р мед. наук, проф., зав. кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;

О.І. Дронов, д-р мед. наук, професор кафедри загальної хірургії № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;

К.Д. Дука, д-р мед. наук, проф. кафедри пропедевтики дитячих хвороб з курсом сестринської справи ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України”

© О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І. Шевченко, Т.В. Фролова, Ю.П. Гніденко, К.О. Красовська, О.В. Охапкіна, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова, М.А. Селезньов, В.І. Смирнова, І.Р. Синяєва, Н.Ф. Стенкова, І.І. Терещенкова, О.С. Циганенко, Р.С. Шевченко, 2010, 2015
© ВСВ “Медицина”, оформлення, 2015

ISBN 978-617-505-439-0

“ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д. УШИНСЬКОГО”
БІБЛІОТЕКА

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
------------------------	---

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

ТЕМА 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю	7
ТЕМА 2. Організація роботи терапевтичного відділення стаціонару.....	37
ТЕМА 3. Розпитування хворого та його роль в оцінюванні загального стану пацієнта	48
ТЕМА 4. Роль огляду хворого в оцінюванні загального стану пацієнта.....	51
ТЕМА 5. Температура тіла. Правила вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою	63
ТЕМА 6. Визначення основних показників гемодинаміки та дихання	73
ТЕМА 7. Застосування основних видів лікарських засобів.....	92
ТЕМА 8. Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими та агонуючими	143
ТЕМА 9. Організація лікувального харчування хворих	163

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ДОГЛЯД ЗА ХІРУРГІЧНИМИ ХВОРИМИ

ТЕМА 10. Вступ до хірургії. Гігієна в хірургічному стаціонарі. Робота середнього медичного персоналу в умовах хірургічного відділення	188
ТЕМА 11. Організація роботи в чистій перев'язувальній. Десмургія, перев'язувальний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, операціонними в ділянці голови, шиї, грудної клітки	203
ТЕМА 12. Догляд за хворими, операціонними на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки. Догляд за хворими з переломами. Техніка гіпсування	213
ТЕМА 13. Антисептика. Догляд за хворими з гнійною патологією	231
ТЕМА 14. Стерилізація перев'язувального матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Обробка рук хірурга та операційного поля	239
ТЕМА 15. Організація роботи в стерилізаційній. Підготовка і стерилізація ріжучого, оптичного, загальнохірургічного інструментарію. Стерилізація шовного матеріалу	251

ТЕМА 16. Хірургічна операція, підготовка хворого до операції. Догляд за хворим у післяопераційний період.....	257
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3	
ДОГЛЯД ЗА ДІТЬМИ, ЙОГО РОЛЬ У ЛІКУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ В УМОВАХ ПЕДІАТРИЧНОГО СТАЦІОНАРУ	
ТЕМА 17. Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура і функції педіатричного стаціонару та поліклініки	273
ТЕМА 18. Приймальне відділення дитячої лікарні. Госпіталізація, санітарна обробка і транспортування хворих дітей. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Особиста гігієна медичного персоналу.....	291
ТЕМА 19. Особливості гігієни новонароджених та дітей 1-го року життя і догляд за ними в стаціонарі. Дезінфекція та стерилізація предметів догляду за дітьми.....	302
ТЕМА 20. Гігієнічні та лікувальні ванни. Догляд за дітьми з гарячкою. Застосування клізм у дітей	313
ТЕМА 21. Облік та правила зберігання лікарських засобів. Особливості застосування лікарських засобів у дітей	323
ТЕМА 22. Особливості організації харчування здорових дітей раннього віку. Організація харчування дітей в умовах стаціонару	338
ТЕМА 23. Техніка проведення антропометрії у дітей різного віку	351
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	356
ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ	
З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ “ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ”	415
ДОДАТКИ	417
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	474
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	476